

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничім Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КРОВАВИЙ ФАШИСТСЬКИЙ ТЕРОР В БОЛГАРІЇ.

Шість днів тому вже в Болгарії фашистський терор перше уряду Цанкова, а зараз — Липчева. За допомогою міжнародних імперіалістів, а в першу чергу при активній участі французьких білогвардійців, 9 червня 1929 року фашизм повалив в Болгарії селянський уряд Стамбуліського й від того часу катувє і розстрілює революційних робітників, як про це свідчить відкритий лист арештованого комуніста, Младена Стоянова до прем'єра міністрів Липчева, що ми його подаємо на іншому місці.

Вчасі першого фашистського повстання в 1923 році фашисти замордували коло 20,000 робітників і селян, а арештували й тяжко в тюрмах скатували коло 30,000. Потім розпочали нову хвилю терору масовими вбивствами, розстрілами та побиттями революціонерів та діячів селянської партії після ексцелюан в софійському соборі 1925 року.

Але робітничих виставляти зм'ягати й розстрілами, що нибеніцями здушити не можна. Кілька місяців тому назад по Болгарії покотилася хвиля страйків і фашисти знову кинули в тюрми до тисяч робітників.

Поруч з тим вже безпощадна конфіскація робітничих газет, задушення робітничої преси, арештування її редакторів. Зараз в болгарських тюрмах сидить 12 редакторів робітничих газет, що посміли друкованим словом запротестувати проти фашистського терору.

Якраз в подібний місяць жонтия почався в Болгарії великий судовий процес над 52-ма комуністами. Голова винна та, що вони комуністи, що вони боролися за робітничі інтереси. Що ці комуністи перетерпіли вже в болгарських тюрмах, про це може посвідчити лист одного з них — Младена Стоянова, члена ЦК Комуністичної Партії Болгарії. Деякі з них вже є живими трупами внаслідок морального й фізичного катування фашистських інквізиторів.

Міжнародне організоване робітництво під проводом Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам воює на себе оборону болгарських комуністів на суді, а одночасно передає анкету всіх звірств, що їх доконує над арештованими революціонерами болгарська охранка.

В УНДІВСЬКОМУ ТАБОРІ ТРИВОГА.

В українських газетах від якогось часу почали появлятися листки, що в ундівському таборі не все гаразд, що там приводить до повального розкладу, розуміється, остільки до “повального”, оскільки сама та організація “повалена”.

Ундівська преса поспішила за запереченням цих висток, але з тих заперечень видно, що вони скоріш підтверджують тривогу ундівців, ніж її заперечують. А остільки ціла ундівська преса з Львовою принесла нам “маніфест” ундівського ЦК за підписом вісьмох осіб, в якому говориться, що ЦК УНДО, зібравшись 5 жовтня і “обговоривши всесторонню загальну ситуацію українських земель під Наддніпрянню в сучасну хвилину”, постановив:

- “Право на громадській ниві мусимо збільшити.
- “Організацію на всіх полях мусимо скріпити.
- “Національну солідарність мусимо загінити.
- “Міжпартійні міжособисті й особисті непорозуміння... мусять уступити”.

До цього “маніфесту” в “Новому Часі” Д. Палів, один з ундівських соймових трубачів, вмістив редакційну статтю п. л. “Конечність цього вимагає, теперішній момент це наказує”, з якої довідуюся, що:

“Алець Центрального Комітету, щоби усунути всякі особисті непорозуміння, надто ясний, щоби його пояснювати. Дійшло в деяких місцевостях до такого стану, що одні діячі роблять на других доноси на поліцію. Дійшло до того, що громадська праця стала неможливою, бо один громадянин з другим при спільній праці ніяким чином не зійдуться”.

Значить, Д. Палів потверджує, що справа погана. Що вона погана, ми в тому не сумніваємося, але чому-ж тоді пару тижнів тому назад ундівські газети так завзято заперечували, що у них все “благополучно”, що ті газети, які писали про розклад УНДО — писали неправду?

Що-ж то, все-ж таки, за який “теперішній момент”, що так вимагає “скупчення сил”, “напруження енергії”, заперечав доноси до поліції поодиноким діячів одних на других і т. ин.? Ми знаємо, що “теперішній момент” під Польщею нічим не ріжниться від вчерашнього та позавчашнього моменту, а головне для ундівців. В тім то й річ, що не про Польщу мова йде, не проти польської шляхти кричать ундівці “купити свої сили” та “напружувати енергію”. Радянська Україна, коольосальний розмах індустріального кооп-

еративного й культурно-освітнього будівництва трудящих радянської країни кидає в пропасницю ундівських угодовців. Чесніш утрупування української інтелігенції в Галичині, головне наукові та письменницькі кола, поривають з УНДО-м, змінюють свої віхи. Побіч старших радіофілійських утрупувань, які гуртуються коло газет “Рада” й “Праця”, нездовго створились нове радіофілійське утрупування українських письменників, що почало видавати за редакцією А. Крушельницького великий журнал “Нові Шляхи”. “Новий Час” сердиться, що краді письменників з “Літературного Вістника” перейшли до “Нових Шляхів”.

Ще більша ферментация між ундівцями почалася, судячи після галицької преси, після того, як Львів видавав народний комісар освіти УСРР О. М. Скрипник. Польсько-шляхетська преса в хуганський спосіб напала на т. Скрипника, а за нею пішла й ундівська та “радикальний” “Громадський Голос”. А надто напали на Радянську Україну й на т. Скрипника польської й жовтоблатної-української преси збільшилася після повороту Скрипника на Україну. Ця хуганська грава докотилася вже й на шпальти жовтоблатної преси, по цей бік океану. “Державніська “Свобода”, “Укр. Голос” й інші завели в один голос з польсько-шляхетською пресою на “чекіста” Скрипника, який, мовляв, приїздив до Львова навмисно й тут при допомозі “змовишківської організації”, що видає журнал “Нові Шляхи”, “зібрав відомості” про партійників і повернувши на Україну, видав їх в руки ДПУ.

Отакі безглузді есенціальні ширити, польсько-шляхетська, а за нею й жовтоблатна преса, таку кампанію нових підліт нехочені розпочала вона проти радянської влади. Чому? Тому, як ми гадали вище, що Україна росте економічно й політично, що вона стає могутньою країною праціювачів, які будують свою культуру, свою державу. А це у свою чергу неумовно впливає не тільки на трудову масу Західної України, але й на чесніш верстви інтелігенції. Про це-ж отверто пише львівська газета “Рада”. Ось що вона пише:

Конкретно сказавши, велика частина українського громадянства почала без всяких кольорних окулів і гадки на многообразия процес державного будівництва української республіки за збурчєм і переконаний, що цей процес треба українцям уважати за велике додатне і важке повного попєртя, а то з двох головних причин: по перше, що явище це є цілне і додатне для українського народу, й до другої, що так ставиться до нього явище є категоричним доказом наших великих історичних дій, поступом здорово національної політики нашого збудованого і спалеперезованого народу на його західних національних теренях. Велика частина нашого громадянства почала зрало аналізувати всі політ і явища, котрі відбуваються до за-збурчєня державного будівництва, відраїювати справи фундаментальні від арбітрних поденних, факти і ширити від фальшюв і тенденційної мери. Осєтєна сильного скріплення у нас т. з. радіофілії. Вважаємо, що ця струя то не сентимент і романтика, але прояв зрілого політичного думання українського громадянства.

Ось це й спричинило появу маніфесту УНДО про “скіпчення сил”, а це те, що один діяч да другого доносить поліції. Розуміється, ундівці, які централізовані організації, не погоджуються й на політику “доносити на власну руку”. Не сміє один діяч на власну руку доносити поліції на другого. Допосити може тільки УНДО в організований спосіб. Це-ж так само, як “Укр. Голос” називає хунрум кожного українця, який “на власну руку” закінчить угоду з польком. УНДО рішє, скіпчить свої сили, щоб поставити опір радіофілійській мвилі, що почала ширитися в Галичині між близькими до УНДО утрупуваннями. Але спосіб, якого ухвалилося УНДО, тільки допоможе ці сили зцінити. Розуміється, іншого способу, як створити один фронт з польською шляхетою для порівнянню радянських орієнтацій, УНДО не має. Такий єдиний фронт вже започатковано між ундівською й польсько-шляхетською пресою. За пресою прийшов маніфест, а за маніфестом прийшли і діла.

Тим лише. Тим скоріше відкріє він очі населенню на ундівську “національну солідарність”.

ПРОЦЕС НАД РАДЯНСЬКИМИ ГРОМАДЯНАМИ В МАНДЖУРІЇ.

Недавно німецький консул у Харбін видавав концентраційний табір, де ув'язнено радянських громадян. Ничого особливого консул там не закріплює, бо, очевидно, йому само не в'їється нічого спостерігати. Правда, консул побачив радянського Союзу, як і його “спів-валено” багетними равами, рішні вороги — Чай Кай-Ши і бачив ті люди, якіми “годує” маньчжурська зграя. Спиробітників, бачив брудні, змєккані лаби, на яких єплять в'язні. Проте, маючи, очевидно, дуже спокійну і врівноважену вдачу, льоху, щоб там виробляти він не надав цьому великої ваги, бо китайська “влада” мовби дуже смішно, якби не було лав, обіче трохи поліпшити долю своїх в'язнів.

Шановний консул не зацікавився також і тим, чому саме ув'язнено радянських громадян. Без слідства і без суду призначено у таборі коло повандітської робітників і службовців Китайсько-Східної залізничці. Їх тримають тут, не пояснюючи ні причини, ні мети зримання. Кожен із них має за собою чесне трудове життя і нічого злочинного закінити їм не можна.

Чи не з бажання допомогти німецькому консулові виправдати маньчжурський бандаїзм у Харбіні впоряджено гучний процес під назвою: “справа про змову радянських громадян”. Закладають їм те, ніби в травні місяці вони зібралися в льоху радянського консульства і там обміркували “ди-

рективи Комітєру” про поу Харбін видавав концентраційний табір, де ув'язнено радянських громадян. Ничого особливого консул там не закріплює, бо, очевидно, йому само не в'їється нічого спостерігати. Правда, консул побачив радянського Союзу, як і його “спів-валено” багетними равами, рішні вороги — Чай Кай-Ши і бачив ті люди, якіми “годує” маньчжурська зграя. Спиробітників, бачив брудні, змєккані лаби, на яких єплять в'язні. Проте, маючи, очевидно, дуже спокійну і врівноважену вдачу, льоху, щоб там виробляти він не надав цьому великої ваги, бо китайська “влада” мовби дуже смішно, якби не було лав, обіче трохи поліпшити долю своїх в'язнів.

М. Ф.—ко.

Нечуване, жахливе катування комуністів по болгарських тюрмах

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ М. СТОЯНОВА ДО МІНІСТРА ПОЛІЦІЇ Й ГОЛОВИ РАДИ МІНІСТРІВ БОЛГАРІЙ ЛІПЧЕВА.

Пане міністре!

20-го березня 1929 р. мене заарештувала ваша поліція, як члена Центрального Комітєту Комуністичної Партії Болгарії. У дирекції поліції мене піддали й фізичній, й моральній інквізиції, пориваючи з якою середньовічне катування над ворогами панівних класів та диктаторів — ніщо. Безперечно, ця дика інквізиція налі млію й іншими заарештованими комуністами застосовували з вашого відома та згоди мене тепер в'язниці й інквізиції входять у систему вашого фашистського урядування, і коли й тут коротенько розвиви, як мене катували, то це не для вас, а для громадської думки трудящих та всіх чесних людей, що не зацікавлені гнібством та експлуатацією трудящих.

1. МОРАЛЬНИЙ ТЕРОР.

Завжди звертались до мене на “ти”, даючи мене в батька й матір більше 500 разів, мене називали: свинею, скотиною, ідиотом, падловою, дурнем, волюгою, профаном, ідиотом, тощо. Тертурами продилюємо перший череп”, “винош тебе” і викинемо, загорнувши в політотину”, “манішного сплєдє доє твое серце, щоб воно лопнуло”, “катуватиме тебе безперерв 14 днів”, “наш засобі катування нечисленні, і ти не витримаєш”, під нітти позоготобив мене гумою, втомився, що ти високо сходив”, “спробуємо тебе на кланті”, тощо. Привели мене до одного кавказця навімісце для того, щоб почув несамолюбий крик і стогн катуваних комуністів.

Четвертий раз мене катували як перший і другий раз. Мене били одночасно, один гумою, а другий деревинною рукою від сани, на які було підвішено: “Я говорю, вий”, Після того, як той, що бив мене гумою, втомився, узяв товсту вітаїку, сплєдєну з загатою дрого, і почав мене бити нею. Болало жахливо й невимісно, скрізь по ногах бігла кров із порваного тіла.

ДОПИЛЬНУЙТЕ ЦЕЇ СПРАВИ!

ДО ЗАРЯДІВ ВІДДІЛІ ДО ЧЛЕНСТВА ВСІХ НАШІХ ОРГАНІЗАЦІЙ!

Всі листи на збирання передплат та пресового фонду в листопаді для української робітничо-фармерської преси вже розіслані. Секретарі наших організацій мають вже всі листи на руках, а з ними мають і всі вказівки про умовини змагань за збиранням передплат і нагороди за них.

Ми цього року не розсилали лист поодиноким передплатникам нашої преси до тих місцевостей, де є відділи наших організацій. Всі листи, як також нові списи передплатників з вказом, коли кому скінчилася передплата, або коли кімчається — вислано секретарям відділів. До поодиноким передплатників вислано тільки до таких місцевостей, де немає наших організацій.

Подаємо ми це до відома всім нашим організаціям, зар'ядам, а головне пресовим комітєтам, тому, щоб вони, коли секретар забув, або занедбав, запитали його про ці листи, про списи передплатників і негайно приступили до роботи, щоб ті листи не вислажували в секретаря в дома чи в бюро, але були принесені на найближчі збори членства й роздані їм для масового збирання передплат та пресового фонду.

Ще на одну річ звертаємо увагу: в деяких місцевостях відділи наших організацій переводили в минулому пресові кампанії в той спосіб, що вибравши пресовий комітєт — на тому й закінчували. Всю роботу робили лише члени та членкині комітєту: вони брали листи й збирали передплату та пресовий фонд, а решта членства рук своїх не прикладали.

Це неправильно! Комітєт вибирається для керування кампанією. Комітєт скликає збори членства (чи йде на місячні збори), там роздає листи членам і членкиням, пояснює плян кампанії, який він вклав, а потім відбирає листи й фонди, контролює всю роботу, а по закінченні дає звіт перед членством і висилає все придане до редакції.

Працюючи-ж, тобто збирати передплату, пресовий фонд, влаштовувати забави, концерти, представлення, розіграшки — все це повинно робити все членство, навіть членство Секції Молоді, а не тільки члени листопадового комітєту.

Коли так буде поставлена робота в кожній місцевості, коли кожний член і членкиня всіх наших організацій шире візьмуться до праці, тоді й наслідки будуть кращі, тоді кожний і кожна будуть виправдані перед своєю пролетарською совістю і перед організацією, що й вони допомагали активною працею своїй пресі. Те саме відноситься й до всіх наших передплатників, яких вислано листи впрот з видавництва.

Допильнуйте-ж, товариші і товаришки, щоб вислано до вашого заряду листи дісталися й до ваших рук! Діставши листу — візьміть активну участь в змаганні за передплатниками, за завоювання нагороди й за придбання 5,000 нових передплатників “Українським Робітничим Вістям”!

так само, як і третій раз, але цим разом мене било четверто по два в мінку. Від болю я несамолюбиво кричав, тому агент, що сидів у мене на грудях, почав підсипувати, щоб приглушити мій крик, одночасно здавлюючи мене за горло та ще міцніше затулівши мій рот.

П'ятий раз мене катували так: обидві мої руки зв'язали й підвернули під коліна, між ліктями й колінами підсузули кусок деревини, тіло моє стало, як опуха. Тоді почали бити мене дрогоюю підданою під гумою. Вся задня частина в мене поворчала, кров зіплеклася, болало жахливо. Шостий раз мене знову били по ногах, але не пам'ятаю, скрізь із кожнікда, бо я неспригоміш. Семий раз — під коліна підсузули мені руйнівачі й тіло моє злізало назад так, що голова випралася об підлогу. Жахливі муки й відчував у попереку й у грудній частині. На шість, це тільки була проба, це було недовго. Решту шість разів мене катували особливим способом, уперше застосованим у дирекції поліції. Цей спосіб такий: отоглоють жити, під коліна підкладають дерево, тіло дуже згнутає, голова випрється в підлогу.

Після цього два чоловіка починають бити мене по животі протирядлами; намоєними в якомусь розчині, чи у воді, від ударів жити набрякає й дуже червоніє, від цього мене жахливо болало в попереку, у грудях і в ногах. Я швидко неспригоміш.

Після того, як переставо катувати, ноги і руки тремтять, і очам темніє і довго нічого не видно. Одного разу, коли мене катували, я намагався вискочити у вікно, щоб укоротити собі віку, але випадково мені цього не пощастило зробити, бо замість того, щоб упасти головою вниз, я упав на ноги й ударився об карниз, а не впаів прямо на каміни.

Цілих 25 днів руки були в мене зв'язані, а два дні були зв'язані й ноги. Після того, як мене били цілих два тижні, в мене йшла кров з прямих кишок. Через хворобу, що була в мене ще й раніше, та через таке катування, я тепер являю собою напівживий труп, ніше докінчити звичину.

Так робить з усіма жертвами вашої диктатури.

Колі інквізиція мунчала великого Галілея, ви крикнули: “А все-ж таки земля обертається!” Так і ми, комуністи, хоч нас і катує тепер інквізиція, притягає до суду, закладає у в'язниці, карє на в'язницях та розстрілює фашистська реакція, говоримо: “А все-ж таки комунізм переможе!”

Младен Стоянов.

Приндіть до Українського Робітничого Дому у Вінніпегу побачити велику фільму “ПАТРИОТ” з участю славного актора Еміля Дженінґса.

EMIL JENNINGS IN THE PARAMOUNT PICTURE "THE PATRIOT"

Ця фільма показується в п'ятницю й суботу, 1-го й 2-го листопада, ч. р.